

עין בוכה, עין צוחקת

סרביה

חי פעם אדם שעין אחת שלו בכתה תמיד, העין השניה צחקה תמיד. היו לו שלושה בנים, שניים נבונים ושלישי טיפשון. הבנים היו סקרנים מאוד ורצו לדעת מדוע לאביהם אין עיניים כמו ליתר האנשים, ומאחר שלא הצליחו לנחש, החליטו לשאול אותו. יום אחד הבן הבכור הלך לאבא ושאל אותו ישירות על העיניים שלו. אך האב התרגז מאוד והתנפל על בנו בסכין שלופה. הבן ברח בבהלה לאחיו, ששאלו אותו מיד על כך. מוטב שתלכו בעצמכם" ענה הבחור "ותראו" האם תצליחו לקבל תשובה."

כששמע זאת הבן השני, הלך ישר לחדרו של אבא, אך גם עליו התנפל אבא ברוגז רב. הוא חזר ואמר לאחיו הצעיר, הטיפשון, כי עכשיו הגיע תורו.

הבן הצעיר הלך בחוצפה לאבא ואמר לו "האחים שלי לא רצו לספר לי מה היא

התשובה שנתת להם. אבל עכשיו ספר לי אתה, מדוע עין אחת שלך בוכה, והשניה צוחקת." גם הפעם האב כעס מאוד והתקיף אותו בסכין. אלא שהטיפשון לא נבהל כלל כי הבין שאבא לא יגרום לו כל רע.

אך, עכשיו אני רואה מי הבן הנכון שלי " אמר " הזקן "אחייך הם פחדנים ומאחר שאתה הוכחת אומץ, אספר לך את האמת. עין אחת שלי צוחקת משמחה שיש לי בן כמוך. והעין השניה בוכה, כי נגנב לי אוצר יקר. בגני צמח גפן, שממנו הפקתי חבית יין מדי שעה. אבל מישהו גנב אותי ואני מבכה את ההפסד."

הטיפשון חזר לאחיו וסיפר להם על האובדן, והם החליטו לצאת מיד כדי לחפש את הגפן. הם הלכו בדרך עד שהגיעו לצומת בו הדרך התפצלה. שני הבנים הגדולים החליטו ללכת בשביל אחד, הצעיר הטיפשון בחר בשביל השני.

איזה מזל שהתפטרנו מהכסיל הזה" קרב" האח הגדול "בוא, נשב עכשיו ונאכל ארוחת בוקר."

תוך כדי הארוחה בא אליהם שועל צולע וביקש דבר מה לאכול, אך הם תפסו אלות וגירשו אותו. השועל ברח משם על שלושת רגליו. הוא המשיך כך צולע, עד שראה את האח השלישי, שגם הוא התיישב לאכול וביקש ממנו קצת לחם. לצעיר לא היה אוכל רב, אבל התחלק בו עם השועל הרעב. לאן פניך, ידידי?" שאל השועל אחרי שגמרו לאכול. הצעיר סיפר לו על אביו ועל הגפן הגנוב.

איזה מזל! קרא השועל "אני יודע איפה הוא." בוא אחרי!" והוביל אותו לשער של גן גדול. כאן תמצא את הגפן, אותו חיפשת, אך לא בקלות תצליח להשיג אותו חזרה. לכן הקשב היטב לדברי. בדרך לגפן תעבור בשנים-עשר מחסומים, שבכל אחד שומרים שני שומרים. אם תראה שהשומרים מביטים ישר עליך, תוכל לעבור בלי פחד, כי כך הם ישנים. אבל אם עיניהם עצומות, הזהר, כי הם ערים מאוד.

כשתגיע לגפן עצמו, תמצא שם שני אתים,

אחד מעץ, שני מברזל. אל תיגע בזה מברזל, הוא יעשה רעש גדול, יעיר את השומרים ואז אתה אבוד!"

הצעיר עבר בגן בלי שנתקל בסכנה כלשהי ומצא את הגפן. אבל חשב שהאת מעץ חלש מדי כדי לחפור עד שורשי הגפן ולקח לידי את את הברזל.

באותו רגע נשמע רעש חזק והשומרים תפסו את הצעיר והובילו לפני בעל הגן.

למה רצית לגנוב את הגפן שלי" שאל ההוא "ואיך הצלחת לעבור ליד השומרים?" הגפן אינו שלך. הוא שייך לאבי, ואם לא תיתן לי אותו, אחזור ואקח אותו בדרך כלשהי."

תקבל את הגפן, אם תביא לי במקומו תפוח מעץ זהב, שפורח כל יום ומניב תפוחי זהב. הוא אמר לשומרים לשחרר את הצעיר, וזה חזר למקומו בו פגש את השועל, כדי להתיעץ.

ראה, הזהרתיך" אמר השועל "לא שמעת" בקולי. אך אעזור לך להשיג את תפוח הזהב.

הוא גדל בגן שאוביל אותך אליו. ליד העץ
עומדים שני מוטות, אחד מעץ, שני מזהב. קח
את המוט עשוי עץ, ותוריד בו את התפוח."
הטיפשון הקשיב היטב, עבר בגן והצליח
להתחמק מהשומרים, עד שהגיע לעץ תפוחי
הזהב. אך ברק הזהב סינוור אותו מאוד, ובלי
לחשוב לקח לידיו את מוט הזהב, והכה בו
בענף העץ. מהצליל התעוררו השומרים,
תפסו את הצעיר והובילו לפני בעל הגן. גם לו
סיפר הטיפשון את סיפורו.
אתן לך תפוח זהב" אמר בעל הגן "אם תביא"
לי את הסוס שיכול לעבור סביב העולם תוך
יממה אחת." והנער חזר שוב לשועל.
הפעם השועל כעס מאוד. "אילו רק שמעת
לדברי, הייתה יכול להיות כבר מזמן בבית עם
אביך. אבל אני מוכן לעזור לך עוד פעם. לך
ליער וחפש שם סוס עם שתי מושכות על
צווארו. מושכה אחת מזהב, שניה מפשתן.
הוביל את הסוס במושכת הפשתן, כי אם
תיגע במושכת הזהב, תעיר את כל
השומרים."

הטיפשון הלך וחיפש זמן רב עד שמצא את
הסוס, עם שתי מושכות עליו. אבל הסוס היה
יפה כל כך שלא נראה לו מתאים להוביל אותו
במושכה פשוטה. אבל שוב, כאשר רק נגע
במושכת זהב, תפסו אותו השומרים.
אתן לך את הסוס" אמר בעל הסוס "אם"
תביא לי נערת זהב, שטרם ראתה שמש או
ירח".
אבל אם עלי לחפש נערה כזו, אצטרך לרכב"
על סוס. אז תן לי בהשאלה את הסוס."
הה, ואיך אדע שתחזור אי-פעם?" אמר בעל"
הסוס.
אני נשבע על ראשו של אבי" ענה הצעיר"
"אביא לך חזרה את הסוס או את נערת
הזהב." ובעל הסוס הסכים.
כעת הלך הנער שוב לשועל. השועל, שהכיר
את מגרעות בני אדם וסלח להן, הוביל הפעם
את הצעיר לפתח של מערה עמוקה. שם,
בפנים ישבה נערת הזהב, יפה כמו אור היום.
הוא העלה אותה על סוסו וחזר לבעל הסוס.
ואז אמר לו השועל "האם לא חבל לך לתת

נערה יפה כל כך תמורת סוס?"
אבל נשבעתי על ראש אבי!" אמר הצעיר.
אז אולי אוכל לעזור לך" אמר השועל והוא
השיל מעצמו את פרוות השועל ומתחת
הפרווה יצאה נערת זהב, דומה לשניה כמו
שתי טיפות מים.

הטיפשון הביא אותה לבעל הסוס, שהתאהב
בה מיד. כעת חזר הטיפשון לבעלי הגנים
והביא להם את מה שביקשו, ובסוף החזיר
לאביו את הגפן המופלא וזכה גם בנערת
הזהב כאישה.